

"הייתי עיוורת להכל חוץ מהצורך לחיות עבור הילד שלי"

איריס קאופמן אובחנה בסרטן ריאה סופני עוד לפני שמלאו לה 30, כאשר בנה הבכור היה רק בן שלוש. מאז היא החלימה ממנו, פעמיים נוספות ניצחה את המחלה, ילדה בן נוסף, ובשנים האחרונות היא מתמודדת עם טרשת נפוצה. בימים אלו יוצא לאור ספרה של קאופמן, "להיות או לא": ילדיי הולכים איתי ורואים בי אמא כזו, שפוקדת את בית החולים יותר מאימהות אחרות שהם מכירים"

איריס קאופמן | פורסם 17/12/24 10:29 | עודכן 17/12/24 22:38

הדפסה | שיתוף | עיניים

א-א

איריס קאופמן | צילום: ליאור רגן

ביום חמישי בבוקר, שלושה ימים אחרי הניתוח שבו ביתרו את חלק גופי העליון משכם עד כלוב צלעות ושלפו ממנו ריאה מדממת, מרוקנת מאויר ומלאה ב"תהליך תופס מקום", שכבתי במיטת בית החולים והמתנתי לילד שלי. הילד שלי היה אז בן שלוש וחצי. אני הייתי בת 30 כמעט. אותו אחר צהריים סתווי היה התחלה של דרך ארוכה שאני הולכת בה מאז. אני יודעת היום, 25 שנים מאוחר יותר, שזו הליכה של אמא. הליכה שאינה מסתיימת לעולם.

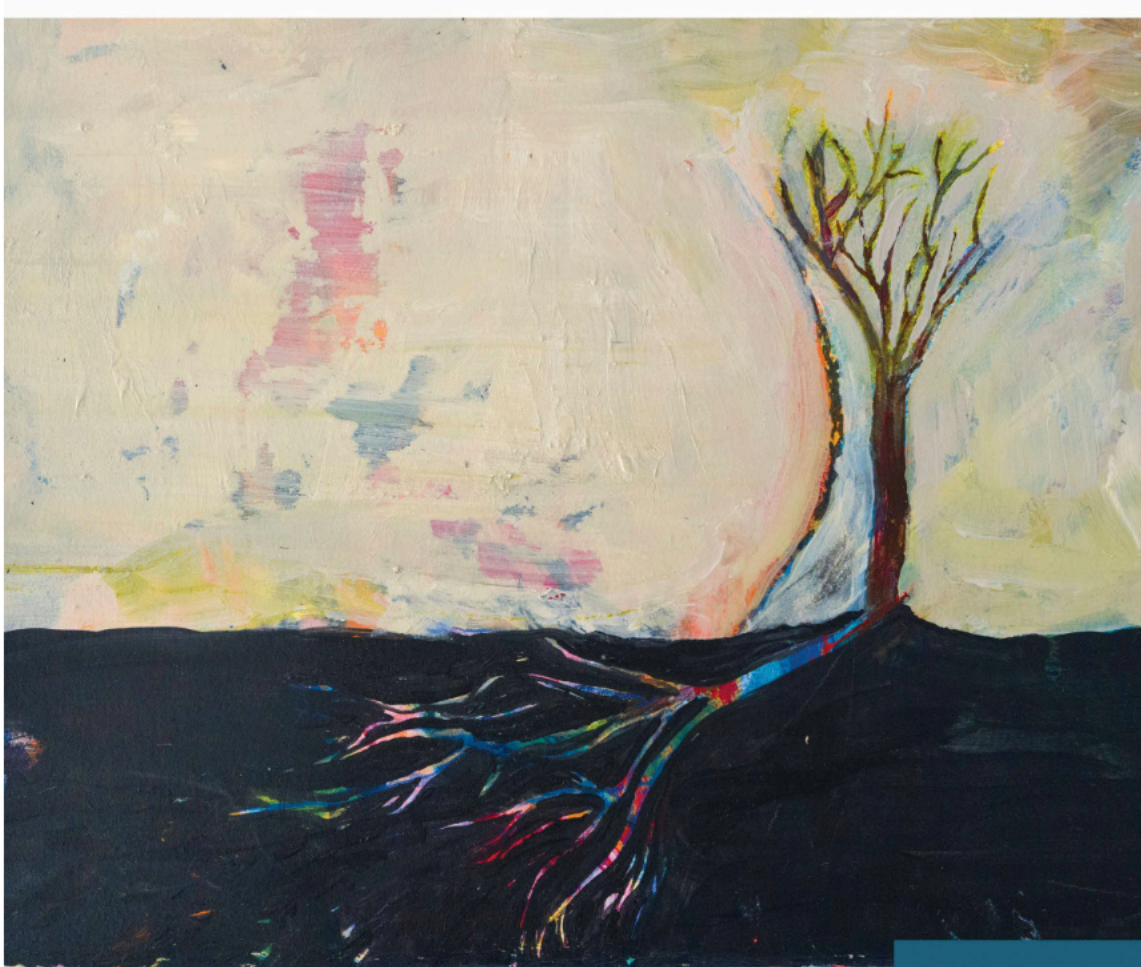
אני אומרת תמיד, בחיך שמסתיר הרבה כאב, שאם מישהי מתכננת לחלות במחלה קשה - עדיף שתעשה זאת בלי ילדים. האמור מתייחס כמובן גם לגברים, אבל אני יודעת לדבר רק מתוך עצמי הנשי. זהו אותו עצמי נשי שבאבחת לידת ילד הופך לעצמי-אימהי, תוך שהוא מחזיק גם את עצמי-המקצועי, ועצמי-הזוגי, ועצמי-החברתי, וכל זהויות העצמי באשר הן. אבל זו האימהית, עבורי, עולה על כולן. וההליכה בדרך החתחתים שאילצה אותי להיות אמא נוטה למות לילד שלי היתה כמעט קשה מנשוא.

כמעט - משום שהאפשרות לא להצליח לא היתה אפשרות כלל. הילד הזה, הנפלא, היחיד אז, הפך אותי לאמא. לפניי הייתי המון דברים, אבל אמא לא הייתי. אימהות שקוראות את המילים האלו מבינות בוודאי שאני מדברת על אותו מקום של הטבע, שיודע בבת אחת להכחיד את האישה-שאינה-אמא בתוכך ובו זמנית להקים לתחייה את הצורך הכרוך של אמא וילד, שכל מה שאת יודעת לעשות הוא להגן עליו, שלא ייפרם.

לא פשוט העניין הזה - חידלון עם בריאה. לא פשוט ומאוד מאוד מפחיד. ומעורר. הייתי עיוורת לכל דבר אחר, מלבד הצורך להשאר בחיים עבור הילד שלי. גם אם פירוש הדבר אז היה להתרחק ממנו לרגע אחד שנמשך חודשים ארוכים של טיפולים, כדי לשוב אחר כך ולהיות לו שוב אמא.

לא רק תחתים היו בדרך הזו. לא רק תהום עמוקה של מחלה ממארת, אלא גם שיאים ושמחה. היה בה עוד הריון ונולד לי בה עוד ילד. וגם העניין הזה לא היה פשוט. כי ממילא לא פשוט ללדת ילדים בארץ הזו, האוכלת יושביה. ואכזרי אפילו יותר להחליט להביא עוד ילד לעולם שבו ייתכן שהוא יחיה בעתיד בלי אמא. מייסר אפילו יותר לבחור שלא, ולהותיר ילד יחיד בעולם שבו לא יהיה לו אח שותף למסע.

איריס קאופמן להיות או לא

2 שתיים בית הוצאה לאור

אבל בניגוד לעצת רופאיי ולמרות פחדיהם של אוהביי - לא יכולתי לוותר. עבורי חיים מלאי משמעות פירושם אימהות. הכמיהה שלי לילד היתה עמוקה ואמיתית. זעמתי על חוסר הצדק (הבריאותי), על הרגשת הפגיעות (הגופנית), על כל מה שאיים למנוע ממני להיות אמא. הרגשתי ריקה עד אפס מקום, ממש כפי שהרגשתי לפני ההיריון עם בני הבכור.

ואכן, משתמו חמש השנים אותם מגדירים רופאים אונקולוגים כטווח המסוכן של חזרת המחלה התפנית לעיסוק החיצוני של הבאת חיים חדשים לעולם, ובעולמי הפנימי קיבלתי ביני לביני את נוכחותה העתידית של מחלה נוספת.

לצער, אם כי לא להפתעתי, היא הגיעה. הפעם זו היתה טרשת נפוצה - מחלה כרונית שתהיה איתי תמיד. היא עוד תהום שצריך לטפס ממנה בכל פעם מחדש. היא עוד עיקוף שצריך לעשות שוב ושוב ואז לחזור לדרך. אחריה הגיעה עוד מחלת סרטן, ואז עוד אחת.

אני הולכת בדרך כבר שנים ארוכות. בין הטיפות. בין טיפול לטיפול. בין תהומות ושיאים. בין בריאה לחידלון. ילדיי שניהם הולכים איתי בדרך. הם רואים בה אמא כזו, שפוקדת את בית החולים יותר מאימהות אחרות שהם מכירים. שאחת לכמה שנים היא הולכת להקרנה - ולא כזו של סרט בבית קולנוע. שנופלים לה לפעמים דברים מהידיים. שצריך לעזור לה ולאחוז חזק בידה כשיורדים במדרגות כדי שלא תיפול. שמלאי התרופות שלהם מונח תמיד על הרשע במטבח הבית שבתנה להם. הם רואים בה את אמא שלהם, שאומרת תמיד בחיך שמסתיר הרבה כאב, שבגלל ילדיה ולמרות הכל היא ממשיכה ללכת בדרך.

"להיות או לא", ספרה השני של איריס קאופמן, רואה אור בימים אלו בהוצאת "שתיים".

[מצאתם טעות לשון?](#)